

DÖVLƏT QULLUĞUNA DAİR QANUNVERİCİLİK

Program BB

- 1."Dövlət qulluğu haqqında" AR-nın Qanunu
- 2.Dövlət orqanlarında dövlət qulluqçusuna qulluq stajına görə əlavə haqqın məbləğlərinin müəyyənləşdirilməsi Qaydaları

Dövlət qulluğu haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

21 iyul 2000-ci ildə qəbul edilib

1 sentyabr 2001-ci ildə qüvvəyə minib

I f ə s i l

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

M a d d ə 1 . Qanunun məqsədi

Bu Qanun AR-nda dövlət qulluğu sahəsində..... tənzimləyir.
-dövlətlə dövlət qulluqçuları arasında yaranan münasibətləri
-dövlət qulluqçularının hüquqi vəziyyəti ilə bağlı məsələləri

M a d d ə 2 . Dövlət qulluğu

Dövlət qulluğu -Konstitusiyaya və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq dövlətin məqsədlərinin və funksiyalarının həyata keçirilməsi sahəsində dövlət qulluqçularının öz vəzifə səlahiyyətlərini yerinə yetirməsidir.

Bu Qanun...**şamil edilir**

- icra hakimiyyətləri
- qanunvericilik hakimiyyətləri
- məhkəmə hakimiyyətləri orqanlarının aparatlarında dövlət qulluğu keçən **qulluqçulara**

Dövlət qulluğunun xüsusi növləridir:

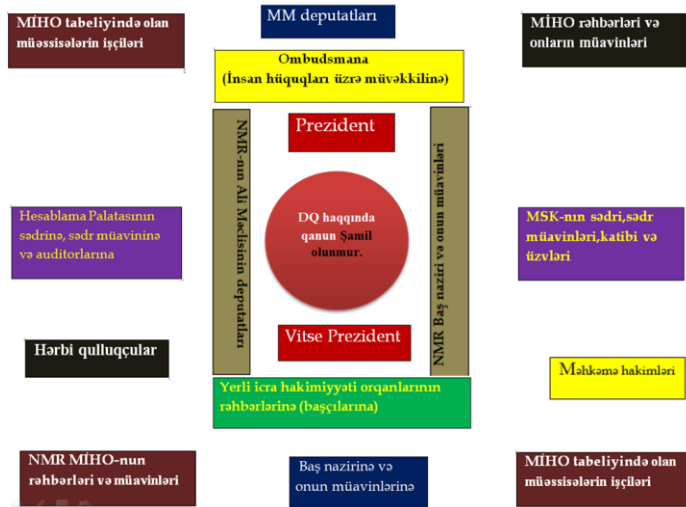
- Prokurorluq
- Müdafiə Nazirliyi
- Dövlət təhlükəsizliyi xidməti(DTX)
- Dövlət Sərhəd Xidməti(DSX)
- Daxili İşlər Nazirliyi(DİN)
- Dövlət Miqrasiya Xidməti(DMX)
- Vergilər Nazirliyi
- Xüsusi Dövlət Mühafizə Xidməti(XDMX)
- Ədliyyə Nazirliyi
- Fövqəladə Hallar Nazirliyi(FHN)
- Xarici kəşfiyyat xidməti
- Səfərbərlik və hərbi xidmətə çağırış üzrə dövlət xidməti
- Xarici İşlər Nazirliyi(XİN)
- Dövlət Gömrük Komitəsi(DGK)
- Mərkəzi Bank

Xüsusi Dövlət qulluğu orqanlarında-Dövlət qulluğunda çalışan şəxslərin dövlət qulluğu keçməsi bu Qanunun Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının:

- Dövlət qulluğuna qəbul edilmək hüququna
- Dövlət qulluğuna qəbulun müsabiqə və şəffaflyq əsasında həyata keçirilməsinə
- Dövlət qulluqçularının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə
- Dövlət qulluğunun digər prinsiplərinə aid müddəaları
- Həmçinin bu Qanunun 15-1-ci maddəsi nəzərə alınmaqla, **Azərbaycan Respublikasının başqa qanunları ilə tənzimlənir.**

► **Qanun şamil edilir**-Mərkəzi Bankı çıxmaq şərtilə bu orqanların aparatlarında çalışan və hərbi və ya xüsusi rütbəsi olmayan şəxslərə və dövlət qulluqçusu olmayan işçilərə

Dövlət qulluqçusu olmayan işçilər - xadimə, dalandar, bağban, gözətçi, ocaqçı, ixtisas dərəcəsi olmayan fəhlə



Bu Qanun müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının tabeliyində olan müəssisələrin işçilərinə şamil edilmir. Bu işçilərin əmək münasibətləri AR-nın **Əmək Məcəlləsi** ilə tənzimlənir.

M a d d ə 3 . Dövlət qulluğunun əsas vəzifələri

Dövlət qulluğunun əsas vəzifələri aşağıdakılardır:

- Konstitusiya və digər qanunvericilik aktları əsasında vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi
- Dövlət orqanlarının səlahiyyəti hüdüdlərində qərarların hazırlanması, qəbul edilməsi, icrası və icraya nəzarət edilməsi
- Dövlət orqanlarının səmərəli fəaliyyətinin və dövlət qulluqçuları tərəfindən vəzifə səlahiyyətlərinin yerinə yetirilməsinin təmin edilməsi.

M a d d ə 4 . Dövlət qulluğunun prinsipləri

Dövlət qulluğu aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

-qanunçuluq

- qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının səlahiyyət hüdüdlərinin müəyyən edilməsi
- dövlət orqanlarına və dövlət qulluqçularına nəzarət və onların hesabat verməsi
- yuxarı dövlət orqanlarının və vəzifəli şəxslərin öz səlahiyyətləri hüdüdlərində qəbul etdikləri qərarların aşağı dövlət orqanları və vəzifəli şəxslər tərəfindən mütləq yerinə yetirilməsi;
- bütün vətəndaşların və vəzifəli şəxslərin dövlət qulluqçularının qanuni tələblərini icra etməyə və qanuni hərəkətlərini müdafiə etməyə borclu olması;
- dövlət qulluğuna qəbulun şəffaflığı**;
- vətəndaşların dövlət qulluğuna müsabiqə və müsahibə əsasında qəbul edilməsi
- vətəndaşların öz qabiliyyətlərinə, xidməti nailiyyətlərinə və peşə hazırlığına uyğun olaraq dövlət qulluğunun hər hansı vəzifəsini tutmaqda hüquq bərabərliyi;
- irqindən, etnik mənsubiyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, sosial mənsəyindən, ailə, əmlak və qulluq vəziyyətindən, yaşayış yerindən, əqidasından, ictimai birliklərə mənsubiyyətindən, habelə qulluqçuların işgüzarlıq keyfiyyətlərinə dəxli olmayan başqa səbəblərdən asılı olmayaraq dövlət qulluqçularının hüquq bərabərliyi;
- dövlət qulluqçularının potensialının səmərəli istifadəsi, xidməti və peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması məqsədilə onların rotasiyası;
- dövlət qulluqçularının sosial və hüquqi müdafiəsi, onların özləri və ailələri üçün ləyaqətli yaşayış səviyyəsinin təmin edilməsi;
- qulluq borcunun yerinə yetirilməsi üçün dövlət qulluqçusunun cavabdehlik daşması, eləcə də dövlət qulluqçusunun hərəkətlərinə görə dövlət orqanının cavabdehlik daşması.

Dövlət orqanlarında siyasi partiyaların və ictimai birliklərin strukturları yaradılmır.

Dövlət qulluqçuları vəzifə borclarını yerinə yetirərkən AR Konstitusiyasını, qanunlarını və onlara müvafiq olaraq qəbul edilmiş digər qanunvericilik aktlarını rəhbər tuturlar və siyasi partiyaların və ictimai birliklərin qərarlarının onlara dəxli yoxdur.

M a d d ə 5 . Dövlət qulluğunu idarəetmə orqanları

Bu Qanunun tətbiqinə nəzarəti, dövlət qulluğunun normativ-metodiki təminatını, AR-nda dövlət qulluqçuları kateqoriyasına aid edilən şəxslərin siyahısını müəyyən etməyi Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurası həyata keçirir (bundan sonra –Şura).

Şura **18 nəfər üzvdən** ibarətdir. Şuranın

-6 üzvü AR-nın Prezidenti tərəfindən

- 6 **üzvü** AR Milli Məclisinin sədri tərəfindən
- 6 **üzvü** isə AR Konstitusiya Məhkəməsinin sədri tərəfindən təyin edilir.

Şuranın səlahiyyətləri qanunla təsdiq edilən Əsasnamə ilə müəyyən edilir.
Şura dövlət orqanı deyil və onun üzvləri öz səlahiyyətlərini ictimai əsaslarla həyata keçirirlər.
Şuranın qəbul etdiyi qərarların məcburiliyi müvafiq dövlət qulluqçuları üçün müvafiq olaraq.... təmin edilir.

-**Prezident**

-**MM-nin sədri**

-**Konstitusiya Məhkəməsinin sədri tərəfindən**

M a d d ə 6 . Dövlət qulluğu haqqında qanunvericilik

Dövlət qulluğu haqqında qanunvericilikibarətdir.

- Konstitusiyadan
- Dövlət qulluğu haqqında qanundan
- AR-nun tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr
- Digər qanunvericilik aktlarından

Digər qanunvericilik aktları-AR-nın dövlət qulluğunu hüquqi cəhətdən tənzim edir və dövlət qulluqçularının hüquqi vəziyyətinin xüsusiyyətlərini müəyyən edir.

II f ə s i l

DÖVLƏT ORQANLARI

M a d d ə 7 . Dövlət orqanı anlayışı

- Dövlət orqanı** -qanunvericilik aktları ilə müəyyən edilmiş hüdudlarda dövlət təsisatıdır
- dövlətin məqsəd və funksiyalarını həyata keçirən
 - dövlət büdcəsindən
 - NMR-nın büdcəsindən
 - sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən MİHO-nın (AR-nın Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi)
 - işsizlikdən sığorta fondunun büdcəsindən maliyyələşdirilən
 - Konstitusiyaya və AR qanunlarına uyğun olaraq yaradılan

Dövlət orqanının bölməsi-bu orqanın qanunvericilik aktlarında nəzərdə tutulmuş, yaxud müəyyən edilmiş qaydada təsis olunan elə struktur hissəsidir ki, özünə həvalə edilmiş funksiyalar çərçivəsində həmin orqanın səlahiyyətlərinin bir hissəsini həyata keçirir.

M a d d ə 8 . Dövlət orqanlarının təsnifatı

Bu videoda izləyin

<https://www.youtube.com/watch?v=XMOQZ6YQGms&t=11s>

III f ə s i l

DÖVLƏT QULLUĞU VƏZİFƏSİ

M a d d ə 9 . Dövlət qulluğu vəzifəsinin anlayışı

Dövlət qulluğu vəzifəsi-dövlət orqanının normativ aktlarla ilə müəyyən edilən struktur quruluşu və ştat cədvəlinə uyğun olan ştat vahididir. Həmin vəzifəni tutan şəxsin səlahiyyət və funksiyalarının hüdudları həmin orqanın səlahiyyətindən asılı olaraq müəyyən edilir.

M a d d ə 10 . Dövlət orqanlarında vəzifələrin təsnifatı

Bu videoda izləyin

<https://www.youtube.com/watch?v=XMOQZ6YQGms&t=11s>

M a d d ə 11 . İnzibati və yardımçı vəzifələrin təsnifatı

M a d d ə 12 . İnzibati və yardımçı vəzifələrin təsnifatı toplusu

M a d d ə 13 . İnzibati və yardımçı vəzifələrə aid ixtisas tələbləri

IV fəsil DÖVLƏT QULLUQÇUSU

Maddə 14. Dövlət qulluqçusu

Dövlət qulluqçusu- maaşlı, dövlət qulluğu vəzifəsini tutan və inzibati vəzifə üzrə dövlət qulluğuna qəbul edilərkən AR-na sadıq olacağına and içən AR-nın vətəndaşdır.

İzibati vəzifə tutan və hakimiyyət səlahiyyətləri alan dövlət qulluqçusu **dövlət vəzifəli şəxsdir**.

Maddə 15. Dövlət qulluqçusunun andı

And AR ilə dövlət qulluqçusu arasında açıq hüquqi borc və sədaqət münasibətlərini təsdiq edir.

İlk dəfə daimi dövlətqulluğuna qəbul edilmiş vətəndaş vəzifəsinin icrasına başlamamışdan əvvəl aşağıdakı məzmununda and içir:

«ARna sadıq olacağıma, onun Konstitusiyasına dönmədən əməl edəcəyimə, dövlət sirrini və xidməti sirri qoruyacağıma, dövlət qulluğunun məna verdiyi hüquqları və üzərimə qoyduğu vəzifələri qərəzsiz, vicdanla, ancaq qanunauyğun surətdə, var gücümlə və vətənin mənafeyi naminə həyata keçirəcəyimə and içirəm».

Andıçmə təntənəli şəraitdə AR-nın Dövlət bayrağı altında AR-nın Konstitusiyasına əl basmaqla həyata keçirilir.

Andıçmə bir dəfə olur. And içən dövlət qulluqçusu andın mətnini imzalayır və bu sənəd onun şəxsi işində saxlanılır.

Dövlət qulluğunun ayrı-ayrı növlərində andın status xüsusiyyətləri AR-nın qanunvericilik aktlarında müəyyən edilir.

Yardımcı dövlət qulluğu vəzifəsinə qəbul edilənlər and içirlər.

Maddə 15-1. Dövlət qulluqçusunun şəxsi işi

Dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğu keçdiyi dövr ərzində **yalnız bir şəxsi işi tərtib edilir və aparılır**.

Dövlət qulluqçusunun şəxsi işinə bu Qanunun 15-1.3-cü maddəsinə əsasən müəyyən olunan qaydalarda nəzərdə tutulmuş sənədlər və məlumatlar daxil edilir.

Dövlət qulluqçusunun şəxsi işinin aparılması qaydaları- MİHO tərəfindən müəyyən olunur.

Dövlət qulluqçusunun şəxsi işinin aparılması ilə bağlı tələblərin pozulmasında təqsirli olan şəxslər-**İnzibati Xətalər Məcəlləsində** nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 15-2. Dövlət qulluqçusunun xidməti vəsiqəsi

Dövlət qulluqçusuna qulluq keçdiyi dövlət orqanında xidməti vəsiqə verilir.

Xidməti vəsiqə dövlət qulluqçusunun tutduğu dövlət qulluğu vəzifəsini və ona verilmiş ixtisas dərəcəsinə təsdiq edən rəsmi sənəddir.

Xidməti vəsiqənin nümunəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti)tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 16. Dövlət qulluqçularının ixtisas dərəcələri

Bu videoda izləyin

<https://www.youtube.com/watch?v=Ni5rYznpqus>

Maddə 17. İxtisas dərəcələrinin verilməsi və onlardan məhrum edilməsi

17.1.İxtisas dərəcələri bu Qanunun 16-cı maddəsinə müvafiq olaraq dövlət qulluqçusunun tutduğu vəzifəyə, qulluq stajına və ixtisas dərəcəsinə qulluq müddətinə uyğun olaraq, habelə əvvəllər verilmiş ixtisas dərəcəsi nəzərə alınmaqla ardıcıl verilir. Dövlət qulluqçusunun qulluq stajına 1991-ci il oktyabrın 18-dək dövlət, sovet və partiya orqanlarında iş müddəti də daxil edilir.

İlk dəfə daimi dövlət qulluğuna qəbul olunmuş şəxsə tutduğu vəzifənin inzibati təsnifatı üçün müəyyən edilmiş ən kiçik ixtisas dərəcəsi verilir.

17.2.3-cü dərəcə dövlət müşaviri və ondan yuxarı olan ixtisas dərəcələri AR Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 24-cü və 32-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada verilir (AR Prezidenti tərəfindən). Bu ixtisas dərəcələri alan dövlət qulluqçusuna müvafiq hüquqi akt və vəsiqə verilir. Dövlət qulluğunun baş müşaviri və ondan aşağı olan ixtisas dərəcələri müvafiq dövlət orqanının rəhbəri tərəfindən verilir.

İnzibati vəzifələrin ali təsnifatı istisna olmaqla, birinci-ikinci təsnifat inzibati vəzifələri tutan dövlət qulluqçusunun həmin təsnifat üzrə ixtisas dərəcəsi alması üçün dövlət qulluğunda	azı 10 il qulluq stajı, həmin təsnifatlara daxil olan vəzifələrdə azı 3 il qulluq stajı olmalıdır.
İnzibati vəzifələrin üçüncü-altıncı təsnifat vəzifələri tutan dövlət qulluqçusunun həmin təsnifat üzrə daha yüksək (növbəti) ixtisas dərəcəsi alması üçün müvafiq vəzifə də daxil olmaqla, həmin təsnifata daxil olan vəzifələrdə	azı 4 il qulluq stajı olmalıdır

Bu maddənin birinci və ikinci hissələrində müəyyən edilmiş hər hansı tələbə cavab verməyən dövlət qulluqçusuna tutduğu vəzifənin

inzibati təsnifatı üçün müəyyən edilmiş ən kiçik ixtisas dərəcəsi verilir.

İxtisas dərəcəsi verilirken dövlət qulluqçusunun peşəkarlığı və idarəçilik təcrübəsi nəzərə alınır.

Bu Qanunun 17.3-cü maddəsinin ikinci hissəsində "müvafiq vəzifə" və "müvafiq vəzifədə" dedikdə, dövlət qulluqçusunun hazırda dövlət qulluğu keçdiyi dövlət orqanında tutduğu dövlət qulluğu vəzifəsi nəzərdə tutulur.

► Müvafiq inzibati vəzifələr üçün müəyyən edilmiş ixtisas dərəcələri çərçivəsində növbəti ixtisas dərəcəsi almaq üçün aşağıdakılar vacibdir:

üçüncü-beşinci təsnifat vəzifələri üçün – ixtisas dərəcəsinə qulluq müddəti **3 il** təşkil etməlidir;

altıncı-yeddinci təsnifat vəzifələri üçün – ixtisas dərəcəsinə qulluq müddəti **2 il** təşkil etməlidir.

► Müvafiq yardımçı vəzifələr üçün müəyyən edilmiş ixtisas dərəcələri çərçivəsində növbəti ixtisas dərəcəsi almaq üçün aşağıdakılar vacibdir:

birinci-ikinci təsnifat vəzifələri üçün – ixtisas dərəcəsinə qulluq müddəti ardıcıl olaraq **2 il** təşkil etməlidir;

üçüncü-dördüncü təsnifat vəzifələri üçün – ixtisas dərəcəsinə qulluq müddəti ardıcıl olaraq **1 il** təşkil etməlidir.

Dövlət orqanlarında dövlət qulluqçularına ixtisas dərəcələrinin verilməsi qaydaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Dövlət qulluqçusu ona verilmiş ixtisas dərəcəsinə məhrum edilə bilər və bu barədə şəxsin əmək kitabçasında müvafiq qeyd aparılır.

M a d d ə 1 8 . Dövlət qulluqçusunun əsas vəzifələri

Dövlət qulluqçuları vəzifədə olaraq aşağıdakıları etməlidirlər:

-qanunvericiliyi və dövlət orqanlarının qəbul etdikləri başqa normativ hüquqi aktları həyata keçirməli;

-rəhbərlərin öz səlahiyyəti hüdudunda verdikləri əmrləri, sərəncamları və göstərişləri yerinə yetirməli;

-dövlət orqanında müəyyən edilmiş qulluq reqlamentinə riayət etməli;

-başqa dövlət qulluqçularının işini çətinləşdirən, yaxud qulluq keçdiyi dövlət orqanının nüfuzunu aşağı sala biləcək hərəkətlərə yol verməməli; vətəndaşların, müəssisə, idarə və təşkilatların müraciətlərinə vaxtında baxmalı və öz səlahiyyətləri hüdudunda onları qarəzsiz həll etməli;

-lazım gəldikdə öz ixtisası hüdudunda rəhbərin göstərişi ilə əlavə iş görməli;

dövlət sirrini və qanunla mühafizə edilən digər sirri həmişə, o cümlədən dövlət qulluğuna xitam verildikdən sonra da saxlamalı;

-vəzifə borcunun yerinə yetirilməsi vaxtı daxil olan və vətəndaşların şəxsi və ailə həyatı, şəxsi və ləyaqəti ilə bağlı məlumatları gizli saxlamalı və qanunla nəzərdə tutulmuş hallar istisna edilməklə, belə məlumatların verilməsini tələb etməməli;

-qulluq keçdiyi orqanın rəhbərinə hər il öz gəlirləri və əmlak vəziyyəti haqqında maliyyə hesabatı verməli, orada əlavə gəlirlərin mənbəyini, növünü və məbləğini göstərməli;

-qanunvericilikdə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada müvəqqəti olaraq başqa yaşayış yerinə keçməli, başqa yerdə qulluq keçməli və ya başqa vəzifələri icra etməli;

-qanunvericilikdə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada öz fiziki və əqli qabiliyyətinin və ya tapşırılan funksiyaların icrasına yararlı olmasının müəyyən edilməsi üçün tibbi komissiyalarda müayinə keçməli;

-etik davranış qaydalarına əməl etməlidir.

M a d d ə 1 9 . Dövlət qulluqçusunun əsas hüquqları

Dövlət qulluqçusu aşağıdakı hüquqlara malikdir:

-vəzifə borcunu yerinə yetirmək üçün dövlət orqanlarından, ictimai birliklərdən, müəssisə, idarə və təşkilatlardan müəyyən edilmiş qaydada lazımı informasiya və materiallar tələb etmək və almaq;

-dövlət qulluqçusunu vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmək hüququna malik olan vəzifəli şəxsdən öz qulluq vəzifələrinin yazılı surətdə təsbit edilməsini və onların icrası üçün şərait yaradılmasını tələb etmək;

-dövlət məvacibi almaq;

-əlavə təhsili və qulluq vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə münasibəti nəzərə alınmaqla qulluqda irəli çəkilmək və ya dövlət maaşının məbləğinin artırılması iddiasında olmaq;

-elmi və yaradıcılıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, qulluq keçdiyi dövlət orqanı rəhbərinin icazəsi ilə pedaqoji və başqa ödənişli fəaliyyətlə məşğul olmaq;

-əmanətlərdən (depozitlərdən), qiymətli kağızlardan, rentadan və icarədən gəlir götürmək;

-ilk tələbdən öz şəxsi işinin bütün materialları ilə, şəxsi işə tikilməli olan rəylər və digər sənədlərlə tanış olmaq, habelə öz izahatlarının şəxsi işə tikilməsini tələb etmək;

-şəxsi və ləyaqətinə xələf gətirən məlumatları təkzib etmək üçün xidməti araşdırma aparılmasını tələb etmək;

-müvafiq orqanlarda və məhkəmədə öz qanuni hüquqlarını və mənafeyini müdafiə etmək;

-həmkarlar ittifaqlarında birləşmək;

-qulluq keçdiyi dövlət orqanının rəhbərindən aldığı icrası məcburi olan göstəriş və ya əmrin qanuniliyi və ya dürüstlüyü dövlət qulluqçusunda şübhə doğурсa, həmin göstərişin və ya əmrin yazılı şəkildə ona verilməsini tələb etmək;

-qanunvericilikdə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa və bu, dövlət qulluqçusu funksiyalarının icrası ilə bir araya sığmayan deyilsə, ictimai birliklərdə üzv olmaq;

- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada dövlət vəsaiti hesabına təhsil almaq və müvafiq təlim keçmək, habelə təhsil məqsədilə məzuniyyət almaq;
- qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada məzuniyyətlər (sosial məzuniyyətlər, özünün və ya ailə üzvlərinin müalicəsi ilə əlaqədar və yaradıcılıq məzuniyyətləri), özünün və ya ailə üzvlərinin əlilliyi, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğu ilə əlaqədar pensiyalar və müavinətlər almaq.

M a d d ə 2 0 . Dövlət qulluğu ilə əlaqədar məhdudsiyyələr

Dövlət qulluqçusunun aşağıdakılara ixtiyarı yoxdur:

- dövlət orqanlarında əlavə ödənişli (əmək qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada müvəqqəti əvəz edilməsi halları istisna olmaqla), heç bir seçkili və ya təyinatlı vəzifə tutmağa;
- elmi və yaradıcılıq fəaliyyəti istisna olmaqla, qulluq keçdiyi dövlət orqanı rəhbərinin icazəsi olmadan pedaqoji və başqa ödənişli fəaliyyətlə məşğul olmağa;
- dövlət orqanının və ya yerli özünüidarə orqanının işləri üzrə üçüncü şəxslərin vəkili olmağa;
- dövlət qulluğuna xitam verildikdən sonra AR-nın qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş müddət ərzində öz qulluq fəaliyyətinə aid olan və dövlət sirri və ya qanunla mühafizə edilən digər sirr olan məsələlər barədə informasiyadan üçüncü şəxslərin xeyrinə istifadə etməyə;
- qulluq keçdiyi dövlət orqanı rəhbərinə bildirmədən xarici ölkənin vəsaiti hesabına oraya getməyə;
- qulluq vəzifələrini icra etdiyi dövrdə siyasi partiyaların fəaliyyətində iştirak etməyə;
- tətilərdə və dövlət orqanlarının işini pozan digər hərəkətlərdə iştirak etməyə;
- dini təbliğ etmək üçün dövlət qulluqçusunun statusundan istifadə etməyə və dövlət orqanlarının tabeliyindəki obyektlərdə dini mərasimlərin keçirilməsinə rəsmi xarakter verməyə.

Seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvü dövlət qulluğunda ola bilməz.

Dövlət qulluqçusu bu maddənin tələblərinə zidd hərəkət etdikdə, əgər qanunvericilikdə ayrı qayda nəzərdə tutulmayıbsa, xəbərdarlıq aldıqdan sonra otuz gün ərzində o, dövlət qulluğuna, yoxsa başqa fəaliyyətə üstünlük verdiyini özü üçün müəyyən edərək gəlidiyi qərar barəsində qulluq keçdiyi dövlət orqanının rəhbərinə məlumat verməlidir.

M a d d ə 2 1 . Dövlət qulluqçuları üçün təminatlar

Dövlət qulluqçuları üçün aşağıdakılara təminat verilir:

- dövlət qulluqçusunun layiqli həyat səviyyəsini təmin edən dövlət məvacibi və digər ödənişlər;
- lazımı qulluq şəraiti;
- haqqı ödənilən məzuniyyət;
- dövlət qulluqçularının və onların ailə üzvlərinin icbari tibbi sığortası;
- müvafiq istiqamət üzrə əlavə təhsil alma;
- dövlət orqanları ləğv edilərsə və ya ştatlar ixtisara düşərsə, vəzifə maaşına və ixtisasa uyğun işə düzəlmə və ya dövlət orqanlarında tutduğu vəzifəyə uyğun vəzifə tutmaqda üstünlük;
- pensiya təminatı və dövlət sosial sığortası;
- qulluq vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olaraq qanunla müəyyən edilmiş qaydada sığorta;
- icra edilən vəzifə öhdəliklərinin xarakteri nəzərə alınmaqla xidməti nəqliyyat və ya müvafiq kompensasiya almaq;
- dövlət qulluqçusunun vəzifə öhdəliklərinin icrası ilə əlaqədar olaraq ona və onun ailə üzvlərinə qarşı törədilən zorakılıqdan, hədələrdən və təhqirlərdən dövlət qulluqçusunun və onun ailə üzvlərinin müdafiəsi.

Dövlət qulluqçusu bu Qanunda nəzərdə tutulmuş hallardan başqa yalnız öz razılığı ilə aşağı maaşlı vəzifəyə keçirilə bilər.

Dövlət hakimiyyəti orqanlarının, habelə dövlət orqanları rəhbərliyinin tərkibinin dəyişməsi dövlət qulluğuna xitam verilməsi üçün əsas deyildir. AR-nın xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirlik və konsulluqlarında təyin olunan ticarət nümayəndələrinə və onların aparatlarının işçilərinə dövlət məvacibi (əməkhaqqı), tibbi sığorta, nəqliyyat xərcləri, yaşayış sahəsinin icarə xərcləri, məktəbyaşlı ailə üzvlərinin təhsil haqqı və bu Qanunda nəzərdə tutulmayan təminatların verilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Nazirlər Kabineti) tərəfindən müəyyən edilir. Bu Qanunun dövlət qulluqçularına aid edilən digər təminatlar ilə bağlı müddəaları AR-nın xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirlik və konsulluqlarında təyin olunan ticarət nümayəndələrinə və onların aparatlarının işçilərinə şamil edilir.

M a d d ə 2 2 . Dövlət məvacibi

Dövlət məvacibi dövlət qulluqçusuna pul ilə ödənilən haqdır.

Dövlət məvacibinin məbləği asılıdır:

- səlahiyyət həcmindən
- məsuliyyət dərəcəsindən
- tələb olunan peşəkarlıq səviyyəsindən
- qulluq stajından

Dövlət məvacibi ibarətdir:

-vəzifə maaşından

-mükafatlardan

-vəzifə maaşına əlavələrdən (dövlət qulluqçusunun ixtisas dərəcəsinə, qulluq stajına və s. görə verilən əlavələr)

► İnzibati vəzifələrin yeddinci təsnifatı üzrə dövlət qulluqçusunun maaşının məbləği AR-nın qanunvericiliyi ilə inzibati vəzifələr üçün müəyyən edilən minimum vəzifə maaşına bərabər tutulur. Yardımcı vəzifələrin dördüncü təsnifatı üzrə dövlət qulluqçusunun maaşının məbləği AR-nın qanunvericiliyi ilə yardımcı vəzifələr üçün müəyyən edilən minimum vəzifə maaşına bərabər tutulur. Dövlət qulluqçuları üçün vəzifə maaşlarına məbləği dövlət qulluğu vəzifələrinin təsnifatına uyğun müəyyən edilir.

► Qulluq şəraiti həyat və sağlamlıq üçün təhlükəli, yaxud xüsusilə ağır olan dövlət orqanlarında vəzifə maaşları üçün artıq əmsal müəyyən edilir. Əmsalın müəyyən edilməsi qaydası, onun təyin edilməsi üçün əsas və onun məbləği AR-nın müvafiq qanunu ilə müəyyən edilir.

► Dövlət qulluqçularının vəzifə maaşlarına AR-nın Qanununa müvafiq surətdə yerli əmsallar müəyyən edilir.

► Dövlət qulluqçusuna hakimiyyət səlahiyyəti vermək barədə qərar qəbul edilməsi ilə eyni zamanda müvafiq səlahiyyətin icrasına görə onun üçün qanunvericiliklə müəyyən edilən məbləğdə əlavə haqq müəyyən edilir.

► Dövlət qulluqçusuna qulluq stajına görə xidmətin ikinci ilindən başlayaraq əlavə haqq verilir və həmin haqq qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada artırılır. Haqqın məbləği qanunvericiliklə müəyyən edilir. Bu maddə AR-nın Birinci vitse-prezidenti və vitse-prezidentləri, AR-nın Baş naziri və onun müavinləri, NMR-nın Baş naziri və onun müavinləri, AR mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri və onun müavinləri, Naxçıvan Muxtar Respublikasının mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri və onun müavinləri, yerli icra hakimiyyəti orqanının rəhbəri (başçısı) vəzifələrini tutan şəxslərə də şamil olunur.

► Dövlət qulluqçusu üçün hakimiyyət səlahiyyətinin icrasına görə əlavə haqq təyin edilməsi qaydası AR-nın müvafiq Qanunu ilə müəyyən edilir.

► Bu Qanunun 22-ci maddəsinin müddəaları AR-nın xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirlik və konsulluqlarında təyin olunan ticarət nümayəndələrinə və onların aparatlarının işçilərinə şamil olunmur.

M a d d ə 2 2 -1. Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsili

Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsili fasiləsiz təhsilin və peşə hazırlığının tərkib hissəsi olmaqla, peşə-ixtisas təhsilinin hər hansı pilləsini bitirmək haqqında dövlət sənədi olan hər bir dövlət qulluqçusunun (o cümlədən stajçı kimi və sınaq müddətinə qəbul edilmiş şəxslərin) fasiləsiz təhsil almaq imkanını təmin edir.

► Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsil aldığı müddət onun **qulluq stajına** daxildir.

Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsil alması üçün aşağıdakılar əsasdır:

-dövlət qulluğunda daha yüksək vəzifəyə təyin edilməsi;

-dövlət qulluğunun ehtiyat kadrlarının siyahısına daxil edilməsi;

-dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin nəticəsi;

-dövlət qulluqçusunun şəxsi təşəbbüsü.

Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsil alması həmin **dövlət orqanının rəhbəri** tərəfindən müəyyən edilir.

Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsili ixtisasartırma və yenidən hazırlanma qurumlarında, peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində yaradılmış müvafiq strukturlarda, stajkeçmə və peşə hazırlığı kurslarında və bu sahə üzrə fəaliyyətinə xüsusi razılıq verilmiş digər müəssisələrdə qanunvericiliklə müəyyən olunmuş istiqamətlərdə həyata keçirilir.

Dövlət qulluqçusu əlavə təhsil almaq üçün xarici ölkələrə ezam edilə bilər.

Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsili qulluqkeçmədən ayrılmaqla, qismən ayrılmaqla və ya ayrılmaqla həyata keçirilir.

Dövlət qulluqçusunun əlavə təhsilinin növü, forması, müddəti və maliyyə təminatı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Nazirlər Kabineti) tərəfindən təsdiq edilən qaydalarla tənzimlənir.

AR Konstitusiyaya Məhkəməsinin, AR Ali Məhkəməsinin, AR Məhkəmə-Hüquq Şurasının və AR İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) aparatlarında, habelə 2-ci-5-ci kateqoriya dövlət orqanlarında ali hüquq təhsili tələb edən vəzifələrdə qulluq keçən dövlət qulluqçuları mütəmadi olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanının (AR Ədliyyə Nazirliyinin) tədris-elm müəssisəsində (Ədliyyə Akademiyasında) peşə hazırlığına və ixtisasının artırılmasına cəlb edilir.

M a d d ə 2 3 . Dövlət qulluqçularının pensiya təminatı

Dövlət qulluqçusunun və onun ailə üzvlərinin pensiya təminatı "Əmək pensiyaları haqqında" AR-nın Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir.

Dövlət qulluqçusunun pensiyasının məbləği dövlət qulluğu vəzifəsində qulluq stajından və dövlət məvacibinin məbləğindən asılıdır. Dövlət qulluqçusuna "Əmək pensiyaları haqqında" AR Qanununa uyğun olaraq qulluq stajına görə əmək pensiyasına əlavələr təyin edilməsi üçün dövlət qulluğu vəzifəsində minimum 15 il qulluq stajı tələb olunur.

23.3. Müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq pensiya yaşına çatmasına, əlilliyinə və ya sağlamlıq imkanlarının məhdudluğuna görə könüllü işdən çıxmış, dövlət qulluğu vəzifəsində bu Qanunun 23.2-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş minimum qulluq stajına və əmək pensiyası almaq hüququna malik olmayan dövlət qulluqçusuna qanunvericiliklə müəyyən edilmiş miqdarda ömürlük müavinət təyin edilir.

23.4. Dövlət qulluqçusunun pensiyasının və müavinətinin məbləği fəaliyyətdə olan dövlət qulluqçusunun dövlət məvacibinin məbləğində olan sonrakı artımlara uyğun olaraq, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən müəyyən edilən qaydada yenidən hesablanır.

Maddə 24. Dövlət qulluqçularının mükafatlandırılması

24.1. Dövlət qulluqçusunun vəzifə borclarını yerinə yetirərkən səylə çalışması hərtərəfli mükafatlandırılır. Dövlət qulluqçularının mükafatlandırılmasının növləri və qaydaları qanunvericiliklə müəyyən edilir.

24.2. Dövlət qulluqçularının xidmətdə peşəkarlıq səviyyəsinin artması və vəzifə borcuna və andına sədəqəti dövlət tərəfindən qiymətləndirilməlidir. Onun xidmətlərinin dövlət tərəfindən təsdiq edilməsi «Vətənə xidmətə görə» ordeninin üç dərəcəsi, «Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə» medalı ilə, digər orden və medallarla təltif olunmasından, habelə AR-nın fəxri adlarını almasından ibarətdir. Dövlət qulluqçularının orden və medallarla təltif olunması və onlara fəxri adların verilməsi haqqında əsasnamələr və qaydalar qanunvericiliklə müəyyən edilir.

Maddə 25. Dövlət qulluqçusunun məsuliyyəti

Dövlət qulluqçusuna həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməməsi və ya lazımı şəkildə yerinə yetirilməməsi, habelə bu Qanunla müəyyən edilmiş məhdudiyyətlərə əməl olunmaması, qanunda başqa qayda nəzərdə tutulmayıbsa, intizam məsuliyyətinə səbəb olur.

Dövlət qulluqçusu barəsində tətbiq edilə bilən intizam tənbeh tədbirlərinə aiddir:

-töhmət

-bir il müddətində vəzifə maaşının 5 faizindən 30 faizində azaldılması

-həmin təsnifatdan olan, lakin vəzifə maaşı aşağı olan vəzifəyə keçirilməsi

-daha aşağı təsnifatdan olan vəzifəyə keçirilməsi

-ixtisas dərəcəsinin bir pillə aşağı salınması

-dövlət qulluğundan azad edilməsi

► İntizam tənbehinin tətbiqinə əsaslar olduqda, müvafiq dövlət orqanı rəhbərinin əmri ilə araşdırma aparılır, dövlət qulluqçusundan yazılı izahat alınır. Zərurət olduqda, müvafiq dövlət orqanının rəhbəri xidməti yoxlama təyin edir. Dövlət qulluqçusunun yazılı izahat verməkdən imtina etməsi rəsmiləşdirilir və bu, intizam tənbehinin tətbiqinə mane olmur.

► Xidməti yoxlamanın aparılması qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən müəyyən edilir.

► Dövlət qulluqçularına intizam tənbehi əvvəlki maddəni nəzərə almaqla **aşkar edildiyi gündən bir ay keçəndə verilə bilər.**

Dövlət qulluqçusunun məzuniyyətdə, ezamiyyətdə olduğu, əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirdiyi, habelə barəsində xidməti yoxlama və ya cinayət işinin istintaqı aparıldığı vaxt həmin müddətə daxil edilmir.

► İntizam tənbeh tədbiri vəzifələrin icrası zamanı kobud və ya mütəmadi olaraq pozuntulara yol verildikdə və ya bu Qanunun 20-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş məhdudiyyətlərə əməl edilmədikdə tətbiq oluna bilər.

► İntizam tənbeh tədbirləri dövlət qulluqçusunun **qulluq keçdiyi dövlət orqanının rəhbəri tərəfindən**, intizam tənbeh tədbiri isə, habelə dövlət qulluqçusunun qulluq keçdiyi dövlət orqanının rəhbəri tərəfindən səlahiyyət verilmiş **vəzifəli şəxs** tərəfindən tətbiq oluna bilər.

► **İntizam tənbeh tədbirinin tətbiq edilməsi barədə əmrdən, onun imzalandığı gündən 7 iş günü müddətində müvafiq icra hakimiyyəti orqanına (tabelik qaydasında yuxarı dövlət orqanına) şikayət vermək olar.** Bu zaman həmin orqan tərəfindən intizam tənbeh tədbiri **10 iş günü müddətində** ləğv olunmalı və ya qüvvədə saxlanılmalıdır.

Tətbiq olunmuş intizam tənbeh tədbirindən şikayət verilməsi qaydası AR-nın müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Dövlət qulluqçusu qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada **inzibati və cinayət** məsuliyyətinə cəlb oluna bilər.

Dövlət qulluqçusu onun təqsiri üzündən dəymiş zərər üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada **maddi məsuliyyət** daşıyır. Dövlət qulluqçusunun qanuna uyğun hərəkətləri nəticəsində dəymiş zərərin əvəzi tam həcmdə dövlət büdcəsinin, NMR-nın büdcəsinin, sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının və işsizlikdən sığorta fondunun büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir.

Dövlət qulluqçusu "Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" AR Qanununun 5.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş tələblərə əməl etmədikdə və ya həmin Qanunun 9-cu maddəsində göstərilən hüquqpozumaları törətdikdə (onlar inzibati və ya cinayət məsuliyyəti yaratmadıqda) **intizam məsuliyyətinə cəlb olunur.**

Maddə 26. Qanunsuz göstərişin yerinə yetirilməsi üstündə dövlət qulluqçusunun məsuliyyəti

26.1. Dövlət qulluqçusu öz hərəkətlərinin qanuniliyi üçün cavabdehdir.

26.2. Rəhbər işçinin göstərişini qanunsuz sayan dövlət qulluqçusunun etirazına baxmayaraq, həmin rəhbər işçi öz göstərişini qüvvədə saxlayırsa və ondan yuxarı vəzifəli rəhbər işçi həmin göstərişi ləğv etmirsə, dövlət qulluqçusu məsuliyyətdən azad olunur.

V f ə s i l

DÖVLƏT QULLUĞU KEÇMƏ

M a d d ə 27. Dövlət qulluğuna qəbul edilmək hüququ

► AR-nın 16 yaşına çatmış, irqindən, etnik mənsubiyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, sosial mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, yaşayış yerindən, əqidəsindən, ictimai və digər birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq müvafiq vəzifənin tələblərinə uyğun peşə hazırlığına malik olan və AR-nın dövlət dilini sərbəst bilən vətəndaşlarının dövlət qulluğuna qəbul edilmək hüququ vardır.

Hər hansı şəxs dövlət qulluğuna aşağıdakı hallarda qəbul edilə bilməz:

- onun fəaliyyət qabiliyyətinə malik olmaması və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətinə malik olması məhkəmənin qərarı ilə təsdiq edilərsə
- məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürülməmişsə;
- bilavasitə tabeliyində və ya nəzarəti altında işləyəcəyi dövlət qulluqçusu ilə yaxın qohumluq və ya qudalıq (ər-arvadlar, onların valideynləri, qardaşları, bacıları, övladları) əlaqəsi olduqda;
- barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olarsa;
- qanunvericiliklə müəyyən edilmiş başqa hallarda.

Dövlət orqanında dövlət qulluğuna qəbul edilmək üçün müraciət etmiş şəxsin dövlət qulluğuna qəbul edilməsinin mümkün olub-olmaması qabaqcadan yoxlanılır. Yoxlamanın qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən müəyyən edilir. Şəxsi (ailə) həyatın təfsilatı yoxlanmamalıdır.

M a d d ə 28. Dövlət qulluğuna qəbul

► Dövlət qulluğuna qəbul müsabiqə formasında aparılır. Müsabiqə test imtahanından və müsahibədən ibarətdir.

MİHO-nun yaratdığı qurum (DİM) inzibati və yardımçı vəzifələrin təsnifat toplusuna uyğun olaraq inzibati vəzifələr üzrə dövlət qulluğuna qəbul üçün ayda bir dəfədən az olmayaraq test imtahanları təşkil edir.

Test nümunələrinin hazırlanması, ekspertizası, təsdiqi, test imtahanının təşkili, keçirilməsi, qiymətləndirmənin aparılması qaydasını müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Nazirlər Kabineti) müəyyən edir.

Test imtahanında iştirak etmək üçün ödənişin məbləğini müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Tarif (qiymət) Şurası) müəyyən edir.

MİHO-nun yaratdığı qurum (DİM) test imtahanından keçən şəxsə inzibati və yardımçı vəzifələrin təsnifat toplusuna uyğun olaraq inzibati vəzifə üzrə test imtahanından keçdiyini təsdiq edən sertifikat verir. Forması müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Nazirlər Kabineti) tərəfindən müəyyən edilən sertifikatın qüvvədə olma müddəti beş ildir. Şəxs dövlət qulluğu vəzifələri üzrə, bu Qanuna uyğun olaraq bir neçə sertifikat ala bilər.

► Müsahibəni dövlət qulluğu vəzifəsinin aid olduğu dövlət orqanı təşkil edir.

Müsahibənin keçirilməsi haqqında elan, sənədlərin qəbulu üçün müəyyən edilmiş son müddət göstərilməklə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurumun (DİM-in), dövlət qulluğu vəzifəsinin aid olduğu dövlət orqanının internet saytında və digər kütləvi informasiya vasitələrində verilir.

► Dövlət qulluğunun müvafiq vəzifəsi üzrə test imtahanından keçdiyini təsdiq edən sertifikatı qüvvədə olan şəxs müsahibədə iştirak edə bilər. Müsahibədə iştirak etmək istəyən şəxs müsahibənin keçirilməsi elan edildiyi gündən **30 gün müddətində** dövlət qulluğu vəzifəsinin aid olduğu dövlət orqanına müraciət edir. Müraciətə əlavə edilməli sənədlərin siyahısı və sənədlərin qəbulu qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Nazirlər Kabineti) tərəfindən müəyyən edilir.

► Müsahibə sənədlərin qəbulu başa çatdıqdan sonra **30 gün ərzində** keçirilir.

Dövlət qulluğu vəzifəsinin aid olduğu dövlət orqanı müsahibənin keçirilməsi üçün müsahibə komissiyası yaradır. Müsahibə komissiyası 3 nəfərdən ibarət tərkibdə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurumun (DİM-in) 1 nümayəndəsi və 1 müstəqil ekspert daxil edilməklə yaradılır.

Müsahibə komissiyası üzvünün müsahibənin nəticələri barədə xüsusi rəyi müsahibənin nəticələrinin araşdırılması üçün əsasdır.

Müsahibə komissiyasının rəqlamenti, o cümlədən müsahibə komissiyası tərkibinin formalaşdırılması, müsahibənin keçirilməsi, qiymətləndirmənin aparılması, müsahibənin nəticələrinin araşdırılması qaydası və keçid balları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən müəyyən edilir.

► Müsabiqədən müvəffəqiyyətlə keçmiş namizədlər vakant dövlət qulluğu vəzifəsinə təyin edilmək üçün 5 iş günü müddətində dövlət orqanının rəhbərinə təqdim olunurlar. Dövlət orqanının rəhbəri təqdim olunmuş namizədlərdən birini seçərək, altı ay müddətinə stajçı kimi qulluğa qəbul etməli və vakant dövlət qulluğu vəzifəsinə təyin etməlidir. Staj dövründə dövlət orqanı rəhbərinin təyin etdiyi kurator stajçının işini istiqamətləndirir, fəaliyyətinə nəzarət edir və staj müddəti qurtardıqdan sonra stajçının sınaq müddəti ilə dövlət qulluğuna qəbul edilməsinin məqsədə uyğun olub-olmadığı barədə tövsiyə təqdim edir. Tövsiyə müsbət olarsa, stajçı əmək müqaviləsi bağlamaq yolu ilə üç ay sınaq müddəti ilə dövlət qulluğuna qəbul edilir. Əmək müqaviləsində sınaq müddəti ərzində qulluq keçmənin şərtləri müəyyənləşdirilir. Sınaq müddəti ilə dövlət qulluğuna qəbul edilən şəxslə bağlanan əmək müqaviləsinin nümunəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən müəyyən edilir. Sınaq müddəti ərzində əmək müqaviləsi pozulmayıbsa, həmin müddət qurtardıqdan sonra dövlət orqanının rəhbəri müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq, həmin şəxsin daimi dövlət qulluğuna qəbul edilməsi haqqında əmr verir və onunla müvafiq əmək müqaviləsi bağlayır. Daimi dövlət qulluğuna qəbul edilən şəxslə bağlanan əmək müqaviləsinin nümunəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən müəyyən edilir.

► Stajçı kimi qulluğa qəbul edilmiş şəxs həmin müddətdə bu Qanunun 28-ci maddəsinə uyğun olaraq yenidən müsabiqədən keçərək yeni vəzifəyə

təyin edildikdə, əvvəlki vəzifədəki staj müddəti nəzərə alınır. Sınaq müddəti ilə dövlət qulluğuna qəbul edilmiş şəxs bu Qanunun 28-ci maddəsinə uyğun olaraq yenidən müsabiqədən keçdikdə, əvvəlki sınaq müddəti nəzərə alınmamaqla, yenidən sınaq müddəti ilə vəzifəyə təyin edilir.

► Daimi dövlət qulluğuna qəbul edilmiş və bu Qanunun 33.1-ci maddəsinə uyğun olaraq dövlət qulluğuna xitam verilmiş şəxslər (yardımcı vəzifə tutmuş şəxslər istisna olmaqla) yenidən dövlət qulluğuna qəbul edildikdə, onlar barəsində bu Qanunun 28.7-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş staj və sınaq müddəti tətbiq edilmir.

► Daimi dövlət qulluğuna qəbul ARnın adından müvafiq dövlət orqanının sənədi ilə təsdiq edilir.

28.11. Vakant vəzifəyə təyin olunmaq üçün dövlət orqanının rəhbərinə təqdim olunmuş, lakin vakant vəzifəyə təyin edilməmiş namizədlər iki il müddətində həmin dövlət orqanında ehtiyat kadr kimi saxlanılır. Bu müddət ərzində həmin dövlət orqanında analoji vakant vəzifə olduqda, namizədlər onların razılığı ilə həmin vəzifələrə təyin edilir. Həmin müddət ərzində inzibati vəzifələrə təyin edilən namizəd ehtiyat kadrlar siyahısından çıxarılır. Şəxsin bir dövlət orqanında ehtiyat kadr kimi saxlanılması digər dövlət orqanında dövlət qulluğuna qəbul üzrə keçirilən müsahibədə iştirakını məhdudlaşdırmır.

Dövlət orqanında inzibati və yardımcı vəzifələrin təsnifat toplusuna uyğun olaraq müvafiq vakant inzibati vəzifə üzrə ehtiyat kadr olduğu halda, həmin inzibati vəzifənin müsabiqəyə və ümumi müsahibəyə çıxarılmasına yol verilmir.

28.12. Bu Qanunun 28-ci maddəsinin müddəaları ali kateqoriya dövlət orqanlarında inzibati vəzifələrin ali, birinci, ikinci və üçüncü təsnifatı vəzifələrinə, ARnın xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən səfirlik və konsulluqlarında təyin olunan ticarət nümayəndələri vəzifələrinə, müvafiq icra hakimiyyəti orqanında (yerli icra hakimiyyəti orqanları, yerli icra hakimiyyəti başçılarının yanında avtomobil nəqliyyatı ilə sərnişindaşıma idarələri, inzibati ərazi dairələri üzrə nümayəndəliklər və sahə inzibati ərazi dairələri üzrə nümayəndəliklər) dövlət qulluğuna qəbul və bu Qanunun 2.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş dövlət qulluğunun xüsusi növünə qəbulu şamil edilmir. Bu Qanunun 2.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş dövlət orqanlarında qulluğa (xidmətə) qəbul qaydaları ARnın dövlət qulluğunun xüsusi növünü tənzimləyən qanunları ilə müəyyən edilir.

28.13. Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (AR Prezidenti) tərəfindən təsdiq olunmuş dövlət proqramı çərçivəsində xaricdə təhsil almış şəxslərin dövlət qulluğuna qəbulu ilə bağlı bu Qanunun 28.1-ci maddəsi tətbiq edilmir. Həmin şəxs vakant dövlət qulluğu vəzifəsinin aid olduğu dövlət orqanına müraciət edərək, tələb olunan sənədləri təqdim etməlidir. Sənədlər təqdim edildikdən sonra həmin şəxs **5 iş günü** müddətində dövlət orqanının rəhbərinə təqdim olunur. Dövlət orqanının rəhbəri həmin şəxsi stajçı kimi qulluğa qəbul etməli və vakant dövlət qulluğu vəzifəsinə təyin etməlidir. Həmin şəxsin stajçı kimi qulluğu, habelə onun sınaq müddəti ərzində qulluq keçməsi və daimi dövlət qulluğuna qəbul edilməsi ilə bağlı məsələlər bu Qanunun 28.7-ci maddəsi ilə tənzimlənir.

Maddə 28-1. Dövlət qulluğunda fəaliyyətin davam etdirilməsi

Dövlət qulluqçusu kimi fəaliyyətini davam etdirmək istəyən şəxs sertifikatın qüvvədə olma müddətinin son ilində növbəti sertifikat almaq üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaratdığı qurum (DİM) tərəfindən keçirilən imtahanlarda iştirak etməli və yenidən sertifikat almalıdır.

Sertifikat olaraq dövlət qulluğuna qəbul edilən şəxs sonradan iki dəfə sertifikat aldıqda, sonuncu sertifikat şəxsə ömürlük verilir və həmin şəxs dövlət qulluqçusu kimi fəaliyyətini davam etdirməsi üçün hər hansı bir imtahana cəlb oluna bilməz.

Sertifikat olaraq dövlət qulluğuna qəbul edilən şəxsi işlədiyi dövlət orqanının rəhbəri bu Qanuna əsasən digər oxşar vəzifəyə təyin edə, habelə sertifikatına uyğun olaraq, vəzifədə irəli çəkə bilər.

Maddə 29. İnzibati vəzifələrin tutulması

Maddə 29-1. Müsahibənin nəticələrinə yenidən baxılması

Namizədlər müsahibənin nəticələrindən inzibati qaydada MİHO-nun yaratdığı quruma (DİM-ə) və məhkəməyə şikayət verə bilərlər.

Maddə 30. Dövlət qulluğunun şərtləri

Dövlət qulluğunda iş vaxtı **həftədə 40 saatdır**.

Dövlət qulluqçularının ayrı-ayrı kateqoriyaları üçün qanunla müddəti qısaltılmış iş vaxtı müəyyən edilə bilər.

Qulluq üçün zəruri olduqda dövlət orqanının rəhbəri müstəsna hallarda iş vaxtını **ayda** əvəzi ödənilmədən **5 saata qədər artırma bilər**.

İş vaxtı **5 saatdan çox** artırılanda işlədiyi hər saata görə dövlət qulluqçusuna **əlavə haqq ödənilməlidir**.

Uzun illər işləməyə görə haqqı ödənilən əlavə məzuniyyət aşağıdakı qaydada verilir:

İnzibati vəzifə tutan dövlət qulluqçusuna ildə bir dəfə

30 təqvim günü müddətində haqqı ödənilən əsas məzuniyyət verilir.

Əmək stajı	Təqvim günü
5 ildən-10 ilədək	2
10 ildən 15 ilədək	4
15 ildən çox	6
Dövlət qulluqçusu öz arzusu ilə və dövlət orqanı rəhbərinin razılığı ilə	Ödənişsiz

Xidməti ezamiyyətə göndərilən dövlət qulluqçusu aşağıdakılarla təmin olunur:

- mehmanxanada və ya xidməti yaşayış sahəsində yer, altı aydan çox müddətə ezamiyyətə göndəriləndə isə ayrıca xidməti mənzil sahəsi;
- iş yeri, rabitə vasitələrindən istifadə etmək imkanı;
- digər zəruri texniki xidmətlər və sosial-məişət xidmətləri, o cümlədən onu göndərən orqanın vəsaiti hesabına xidmətlər.

Müvəqqəti olaraq başqa yerə qulluğa keçirilən dövlət qulluqçusunun ailəsini özü ilə aparmağa ixtiyarı vardır. Ona müəyyən edilmiş yaşayış normalarına uyğun gələn məişət ləvazimatı ilə komplektləşdirilmiş xidməti mənzil verilir, habelə əvvəl qulluq keçdiyi yerdəki yaşayış sahəsi saxlanılır. Dövlət qulluqçusunun ailə üzvlərinə işə və ya təhsil müəssisəsinə düzəlməkdə kömək göstərilir, məktəbəqədər təhsil müəssisələrində yer verilir və lazım gəldikdə, onu göndərən orqanın vəsaiti hesabına haqqı ödənilən tibbi xidmət göstərilir. Müvəqqəti olaraq başqa yerə qulluğa keçirilməklə bağlı olan digər məsələlər AR-nın Əmək Məcəlləsi ilə tənzim olunur.

Yardımcı vəzifələr tutan dövlət qulluqçularının əmək münasibətləri bu Qanunun müddəaları nəzərə alınmaqla AR-nın **Əmək Məcəlləsi** ilə tənzimlənir.

Maddə 30-1. Dövlət qulluqçularının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi

- ▶ İnzibati vəzifə tutan dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyəti **hər təqvim ilinin sonunda** qiymətləndirilir.
- ▶ Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin məqsədi...ibarətdir
 - il ərzində vəzifəsinin öhdəsindən gəlməsini
 - tutduğu vəzifəyə dair tələblərin yerinə yetirilməsini qiymətləndirməkdən
 - işçinin gələcək inkişafını müəyyən etməkdən ibarətdir.
- ▶ Dövlət qulluqçusunun fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi onun **bilavasitə rəhbəri tərəfindən** həyata keçirilir.

▶ Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyəti aşağıdakı meyarlar əsasında qiymətləndirilir:

- peşə bilikləri;
- xidməti vəzifələrə münasibət;
- təhlil aparmaq, problem həll etmək və qərar vermək bacarığı;
- yaradıcılıq və təşəbbüskarlıq;
- əmək intizamı;
- iş təcrübəsi və onu bölüşmə;
- kollektivdə işləmək bacarığı, ünsiyyət, işçilərarası münasibətlər.

Rəhbər işçilərin xidməti fəaliyyəti aşağıdakı meyarlar əsasında qiymətləndirilir:

- təhlil və proqnozlaşdırma;
- idarəetmə;
- kollektiv daxilində nüfuz və ruhlandırmaq bacarığı;
- komanda qurmaq bacarığı.

▶ Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyəti aşağıdakı şəkildə qiymətləndirilir:

- əla -yaxşı -kafi -qeyri-kafi

Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin nəticələri-xidməti fəaliyyətin qiymətləndirilməsi barədə sənədlə rəsmiləşdirilir.

Bu sənəddə dövlət qulluqçusunun fəaliyyəti bütün meyarlar üzrə qiymətləndirilir və bununla bağlı şərtlər verilir. Xidməti fəaliyyətin qiymətləndirilməsi barədə sənədə xidməti fəaliyyəti qiymətləndirilən dövlət qulluqçusunun **rəyi** əlavə edilir.

Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi qaydalarına dair normativ aktlar-**MİHO tərəfindən qəbul edilir.**

Dövlət qulluqçusunun xidməti fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinin nəticələri onun **şəxsi işinə əlavə edilir.**

Maddə 32. Dövlət qulluğunda irəli çəkilmək hüququ

Dövlət qulluqçusu dövlət qulluğunda irəli çəkilə bilər:

- qulluqda yüksəliş yolu ilə
- habelə müsahibə və ya müsabiqə nəticəsində

Dövlət qulluğunda irəli çəkilmək hüququ həyata keçirilir:

- dövlət qulluqçularının öz vəzifələrini müvəffəqiyyətlə və vicdanla yerinə yetirməsi
- vakant vəzifə olması
- habelə vakant vəzifənin tələblərinə uyğun olaraq əlavə təhsiləlmənin nəticələri nəzərə alınmaqla

Maddə 32-1. Dövlət qulluğunda olmanın yaş həddi

Dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olmasının yaş həddi	65 yaş
65 yaşına çatmış dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olma müddəti	Müvafiq dövlət orqanının rəhbəri tərəfindən hər dəfə 1 ildən çox olmayaraq uzadıla bilər.
İnzibati vəzifələrin ali-üçüncü təsnifatına aid vəzifələrdə qulluq keçən dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olma müddəti	Müvafiq dövlət orqanının razılığı əsasında hər dəfə 1 ildən artıq uzadıla bilər.müddətdən artıq uzadıla bilər.
Dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olma müddətinin	5 ildən çox uzadılmasına yol verilmir.
Dövlət orqanının aparatında və ya tabeliyində olan qurumunda dövlət qulluqçularının sayı 100 nəfərdən az olduqda, çalışma müddəti uzadılmış işçilərin sayı	iki ştat vahidinə qədər yuvarlaqlaşdırılır.
Dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olma müddətinin uzadılmasına	onun razılığı əsasında yol verilir.
Dövlət orqanının aparatının və tabeliyində olan qurumun çalışma müddəti uzadılmış işçilərinin sayı müvafiq olaraq onun aparatının və tabeliyində olan həmin qurumun işçilərinin sayının	2 faizindən artıq ola bilməz.
Dövlət orqanına aid edilən sahədə dövlət qulluğunda olma müddəti uzadılmış dövlət qulluqçularının sayı həmin dövlət orqanının vahid sistemini təşkil edən qurumların işçilərinin ümumi sayının	15 faizindən artıq ola bilməz.

65 yaşına çatmış dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olma müddəti müvafiq dövlət orqanının rəhbəri tərəfindən hər dəfə 1 ildən çox olmayaraq uzadıla bilər. Dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda olma müddətinin 5 ildən çox uzadılmasına yol verilmir.

Yuxarıdakı maddə tətbiq edilərkən aşağıdakılar nəzərə alınır:

- dövlət qulluğunda intizam tənbeh tədbirlərinin tətbiq edilməməsi;
- elmi dərəcənin və ya elmi adın olması;
- dövlət təltifi ilə təltif edilmə;
- attestasiyadan üç dəfə müvəffəqiyyətlə keçmə.

Qanunun 32-1.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq dövlət orqanının səlahiyyətlərini:

- ▶ AR-nın mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının aparatlarında və Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının Aparatında-AR Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri;
- ▶ ARnın mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının yanında yaradılan dövlət agentliklərində və dövlət xidmətlərində-MİHO-nun rəhbəri;
- ▶ Azərbaycan Respublikası apellyasiya məhkəmələrinin aparatlarında-Ədliyyə naziri;
- ▶ NMR Nazirlər Kabinetinin Aparatında-NMR Ali Məclisinin sədri

M a d d ə 3 3 . Dövlət qulluğuna xitam verilməsi

Dövlət qulluğuna aşağıdakı əsaslarla xitam verilə bilər:

- dövlət qulluqçusunun öz arzusu ilə;
- dövlət orqanı ləğv edildikdə;
- dövlət qulluqçularının sayı və ya ştatları ixtisar edildikdə;
- qanunvericiliyin tələbləri pozularaq işə qəbul edildikdə;
- dövlət qulluqçusunun aldığı sertifikatın qüvvədəolma müddəti bitdikdə və dövlət qulluqçusu növbəti sertifikat ala bilmədikdə;
- Bu Qanunun 25.2.6-cı maddəsinə uyğun olaraq dövlət qulluğundan azad edildikdə;
- AR vətəndaşlığına xitam verildikdə;
- qanunvericilik və ya yerli özünüidarə orqanlarına seçildikdə, habelə hakim təyin edildikdə, əgər onlar həmin vəzifələrdən imtina etmədikdə;
- qanunvericilikdə daha uzun müddət müəyyən edilməyibsə, əmək qabiliyyətinin fasiləsiz olaraq altı aydan çox müddətə tam itirilməsi ilə əlaqədar dövlət qulluqçusu əmək funksiyasını yerinə yetirə bilmədikdə;
- məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş ittiham hökmü və ya tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olduqda;
- dövlət qulluqçusu vəfat etdikdə, habelə məhkəmə tərəfindən xəbərsiz itkin düşmüş hesab edildikdə və ya ölmüş elan edildikdə;
- dövlət qulluğunda olmanın yaş həddinə çatdıqda.

Dövlət qulluqçusu müvafiq qanunvericiliyə uyğun olaraq pensiya yaşına çatmasına görə öz arzusu ilə dövlət qulluğundan çıxdıqda, ona qanunvericiliyə uyğun olaraq digər pensiya növünün təyin edilməsindən asılı olmayaraq, ümumi qaydada hesablanmış aylıq pensiyasının **6 misli məbləğində** birdəfəlik haqq verilir və bu məbləğdən vergi tutulmur.

Dövlət orqanı rəhbərinin dövlət qulluğunu davam etdirmək barədə qərarı olarsa, dövlət qulluqçusu öz arzusu ilə dövlət qulluğundan çıxmaq barədə **ərizəni verdiyi gündən 1 ay ərzində** dövlət qulluğunu davam etdirməlidir.

Zərurət olduqda, həmin müddət **dövlət orqanının rəhbəri** tərəfindən **əlavə olaraq 1 ay müddətinədək uzadıla bilər.**

IV fəsil YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 34 . Dövlət qulluğu keçmənin digər məsələləri

Bu Qanunda və ona uyğun qəbul edilmiş qanunvericilik aktlarında tənzimlənməyən dövlət qulluğu keçmə ilə bağlı digər məsələlər AR-nın **əmək qanunvericiliyi** ilə tənzimlənilir.

Maddə 35 . Qanunun qüvvəyə minməsi

Dövlət orqanlarında dövlət qulluqçusuna dövlət qulluğunda qulluq stajına görə əlavə haqqın məbləğlərinin müəyyənləşdirilməsi

QAYDALARI

1. Bu Qaydalar "Dövlət qulluğu haqqında" AR Qanununa əsasən hazırlanmışdır və dövlət orqanlarında dövlət qulluqçularına dövlət qulluğunda qulluq stajına görə əlavə haqqın ödənilməsi şərtlərini müəyyən edir.
2. Dövlət qulluqçusuna dövlət qulluğunda qulluq stajına görə xidmətin ikinci ilindən başlayaraq əlavə haqq verilir.
3. Dövlət qulluqçusuna vəzifədə qulluq stajına görə əlavə haqq aylıq dövlət qulluğunda maaşına nisbətən faizlə müəyyən edilir və hər ay ödənilir.
4. Dövlət qulluqçusuna xidmətin ikinci ilindən başlayaraq dövlət qulluğunda qulluq stajına görə qulluq stajının müddətindən asılı olaraq aşağıdakı qaydada hər ay əlavə haqq ödənilir:

Qulluq stajı (il)	Aylıq vəzifə maaşına əlavə haqq (faizlə)
1 ildən-5 ilədək	5
5 ildən-10 ilədək	10
10 ildən-15 ilədək	20
15 ildən yuxarı	30

5. Dövlət qulluqçusuna dövlət qulluğunda qulluq stajına görə əlavə haqq qulluq keçdiyi dövlət orqanı üçün dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş əmək haqqı fondu hesabına verilir.

6. Dövlət qulluqçularına qulluq stajına görə aylıq vəzifə maaşına müəyyən edilmiş əlavələrin ödənilməsi məqsədi ilə hər il növbəti il üçün təsdiq olunan dövlət büdcəsində bu orqanlarda dövlət qulluqçuları üçün müəyyən olunmuş aylıq əmək haqqı fondunun (vəzifə maaşına əlavələr istisna olunmaqla) 2 misli həcmində əlavə vəsaitlər nəzərdə tutulur.

7. Dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğunda qulluq stajı hesablanarkən aşağıdakı dövrlər nəzərə alınır:

- dövlət qulluqçusunun tutduğu vəzifədə qulluq stajı;
- dövlət qulluqçusu digər dövlət qulluğu vəzifəsinə keçirildikdə və qəbul edildikdə əvvəlki dövlət qulluğu vəzifəsindəki qulluq stajı;
- məhkəmə və ya müvafiq səlahiyyətli orqan tərəfindən müəyyən edilmiş dövlət qulluqçusunun məcburi işburaxma dövrü;
- dövlət qulluğu vəzifəsində staj və sınaq müddəti;
- dövlət qulluğu vəzifəsinin və əmək haqqının saxlanılması şərti ilə dövlət qulluqçusunun dövlət qulluğundan ayrıldığı müddət;
- əmək qabiliyyətinin müvəqqəti itirildiyi müddət; ödənişli məzuniyyət dövrləri.

Bu bənddə nəzərdə tutulmayan digər fasilələr dövlət qulluğunda qulluq stajı hesablanarkən nəzərə alınmır.

Dövlət qulluqçusunun qulluq stajının hesablanması onun qulluq etdiyi dövlət orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

Dövlət qulluqçusunun qulluq stajı müəyyənləşdirilərkən onun "Dövlət qulluğu haqqında" AR-nın Qanunu qüvvəyə minənədək qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarında (o cümlədən AR-nın ərazisindən kənarında) habelə 1991-ci il oktyabrın 18-dək dövlət, sovet və partiya orqanlarında iş müddəti də daxil edilir.

Dövlət qulluğunda qulluq stajı haqqında sənəd dövlət qulluqçusunun **əmək kitabçası** hesab edilir.

Bu Qaydaların 7-ci və 9-cu bəndlərinin tətbiqi zamanı yaranmış fikir ayrılığı AR-nın Dövlət Qulluğunu İdarəetmə Şurası tərəfindən aradan qaldırılır.

Dövlət qulluqçusuna qulluq stajına görə verilən əlavə haqq orta əmək haqqı hesablanarkən nəzərə alınır.

Dövlət qulluqçusu daha yüksək dərəcəli dövlət qulluğu vəzifəsinə təyin edilərkən əvvəlki vəzifəsində qulluq stajına görə əlavə haqq verilmir.